

72 færri børn fara í 1. flokk

Tað merkist týðuliga í skúlunum, at fólkatalið í Føroyum minkar

Eiríkur Lindenskov

Sambært fyribils næmingatalvuni hjá Mentamálaráðnum eru 72 færri næmingar farnir í 1. flokk í nýggja skúlaárinum, 2013-14, enn seinasta skúlaár. Til samans eru 678 børn farin í 1. flokk hetta skúlaárið. Í 2012-13 var talið 750.

Tað skrivur Skúlablaðið á heimasíðuni.

Til samans 6.846 næmingar eru í føroyska fólkaskúlanum hetta skúlaárið afturímóti 6.894 seinasta skúlaár, altso 48 færri vísa fyribils tøluni hjá Mentamálaráðnum.

– Væntandi hevur verið, at alt næmingatalið fór at verða minni í 2013-14, tí at fólkatalið sum heild er minkað tey seinnu árin í Føroyum, men ivaleyst man tað tykjast ræðandi, at 1. flokkur sum heild skal vera so nógv minkaður. Tað vil siga, at í dag – mánadagin 19. august 2013 – fara til samans 678 børn í skúla, í 1. flokk sammett við 750 seinasta skúlaár. So nógv færri børn skaka

helst útlitini fyri skúlaárið 2014-15, um so er, at fólkatalið í landinum sum heild minkar áhaldandi, skrivur skúlablaðið.

Tøl hjá Hagstovu Føroya vísa, at 148 fólk vóru færri í 2012, til samans 48.097, í Føroyum enn árið fyri, í 2011, tá talið var 48.245.

Tó vaks fólkatalið í Tvøroyrar, Klaksvíkar og Vága kommunum. Tað komst av stórar tilflyting. Serliga sjónsk er stóra tilflytingin til Tvøroyrar, takkað veri Varðin Pelagic. Kortini sæst hes-

in fólkavøkstur mest sum ikki á skúlabarnatalinum í Klaksvík, á Tvøroyri og í Vága kommunu. Viðurskiptini á Tvøroyri minna nakað um tey, sum valdaðu í gomlum døgum, hóast samferðsluviðurskiptini hava við sær í dag, at fólk flyta suður fyribils. Tey eru har arbeiðsvikuna og fara heimaftur um vikuskiftið. Børnini verða verandi heima.

Í landsins størstu kommunu er næmingatalið eisini minkað, 30 færri hetta skúlaárið, til samans 2341. Skúla-

árið 2012-13 var talið 2371. Men í Havn er líkt til, at Skúlin við Løgmannabreyt farin avstað við næmingum úr hinum skúlunum í kommununi. 386 næmingar eru í Skúlanum við Løgmannabreyt nú sambært Mentamálaráðnum. Har vóru 363 næmingar seinasta skúlaár.

Í Kollafirði, sum er í Tórshavnar kommunu, fóru 13 næmingar fleiri í skúla mánadagin 19. august, 165, enn seinasta skúlaár.

151 næmingar í frískúlum

Eiríkur Lindenskov

Triggir frískúlar eru í Føroyum, Frískúlin Keldan í Skálaborni, Frískúlin í Havn (sum er á Velbastað) og Frískúlin við Hoyvíkstjørn í Havn. Næmingatalið í Frískúlanum í Havn er vaksið úr 44 upp í 47, og við Hoyvíkstjørn er tað minkað úr 57 niður í 43.

Tað vísir yvirlitið hjá Skúlablaðnum.

Í Frískúlanum Kelduni vóru til samans 34 næmingar skúlaárið 2012-13. Har eru 50 hetta skúlaárið. So statt ganga 151 næmingar til samans í landsins trimum frískúlum. Talið var 144 seinasta skúlaár. Tað er, at til samans ganga sjei næmingar fleiri í frískúla sambært fyribils næmingatalvuni hjá Mentamálaráðnum, 2013-14.

Vil hava málið afturvíst

Javnaðarflokkurin krevur nú, at lögtingið vísir frá sær uppskotið hjá Kára P. Højgaard um Skálafjarðartunnilin

Eiríkur Lindenskov

– Gev okkum fólkaræði aftur!

Tað er boðskapurin hjá Javnaðarflokkinum, sum í almennari fráboðan heitir á lögtingið um at burturvísa uppskotinum um privatan Eysturoyartunnil, tí málið er so illa frágingið og upplýst.

Sambært Aksel V. Johannesen, so heldur Javnaðarflokkurin, at landsstýrið í handfaringin av málinum um privatan eysturoyartunnil hevur brotið lógina um alment innlit og lógina um ábyrgd landsstýrismanna.

Javnaðarflokkurin heldur eisini, at uppskotið hjá lands-

stýrismanninum er í stríð við tingskipanina.

– Í okkara demokratisku skipan ber ikki til, at landsstýrismaðurin dylir og heldur aftur upplýsingum fyri tinginum. Tað er ongantið upp til landsstýrimannin at gera av, hvørjar upplýsingar fólkavalda lögtingið hevur fyri neyðini, fyri at kunna viðgera og avgreiða eitt mál, sigur Aksel V. Johannesen.

– Tað er og skal vera Lögtingið – ikki landsstýrismaðurin – sum ger av, hvørjum upplýsingum tørvur er á í sambandi við viðgerð av einum lögtingsmáli, sigur hann.

Hesa meginreglu í fólkaraðinum heldur Javnaðarflokkurin, at landsstýrismaðurin í innlendismálum so dyggiliga brotið í málinum um privatan eysturoyartunnil.

– Í einum rættarsamfelag eigur slíkt at fáa avleiðingar við brestin. Men hetta hendir ikki í hesum føri. Tvørturið verður alt hetta lógloysi vælsignað og stuðlað av einum

løgmanni, sum alment hevur blástemplað, at landsstýrismaðurin í innlendismálum afturheldur týðandi upplýsingar fyri tinginum. Løgmaður misrøkir tiskil so dyggiliga sína skyldu at hava eftirlit við landsstýrismanninum, er greiði boðskapurin hjá Akseli V. Johannesen

Víðari sigur Javnaðarflokkurin í skrivinum, at landsstýrimaðurin ikki bara

afturheldur og dylir upplýsingar fyri tinginum. Hann hevur eisini niðurbundið lögtingið til at avgreiða málið innan ávísa tíðarfreist – tí annars skal Føroya fólk rinda danska felagnum eina millión krónur í endurgjaldi.

Javnaðarflokkurin dugir ikki at síggja, at landsstýrimaðurin hevur nakra materiella heimild til at gera eina slíka avtalu, har Lögtinginum

verða álagdar dagbøtur. Tiskil hevur landsstýrismaðurin eisini í hesum føri handlað í heimildarloysi.

– Avleiðingin av framferðarhátinum hjá lögmanni og landsstýrismanninum er, at tað ikki longur er fólkavalda lögtingið, sum leggur lóggávuarbeðið til rættis, men eitt danskt felag, sum sjálvsagt vil gera alt fyri at fáa einarætt til at bygg-

ja, reka og eiga hendan lukrativa tunnilin í upp til ein mansaldur. Alt hetta hendir bara, tí vit hava ein løgmann, sum antin ikki hevur vilja ella ikki hevur førleika til at røkja skyldu sína at hava eftirlit við landsstýrisfólkunum, so tey virka í samsvari við galdandi lógir og heimildir, sigur Aksel V. Johannesen í brævinum.

Javnaðarflokkurin krevur tí, at fólkaræði verður virt, og fer tí at heita á lögtingið um at vísa málinum burtur sambært grein 37 í tingskipanini.

– Henda grein ásetir, at mál skulu vera væl og virðiliga upplýst fyri tinginum. M. a. skal upplýsast, hvat málið snýr seg um, hvør fíggarligi kostnaðurin er, hvørjar viðmerkingar almennir stovnar hava – alt til tess at tryggja, at Lögtingið hevur uppskotið til lítar. Lógaruppskotið hjá landsstýrismanninum lýkur als ikki hesar treytir, sigur Aksel V. Johannesen.

